

ДЕПОЗИТНА ПОЛІТИКА КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ В УМОВАХ СТАБІЛІЗАЦІЇ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

*студентка Карпенко О.Г.
(науковий керівник Мельник О.І.)*

Банківська система України знаходиться на етапі якісного зростання, що визначається загостренням конкуренції і посиленням вимог до діяльності банківських інститутів. Відкриття депозитних вкладів на сьогодні є першим етапом співпраці банку і клієнта. Встановлення взаємовідносин через відкриття депозитного рахунку дозволяє зацікавити клієнта в отриманні подальших послуг комерційного банку і сформувати механізм різнопланової співпраці "клієнт-банк", який характеризується високим ступенем довіри, мінімізацією ризику та зацікавленістю сторін в ефективній діяльності кожного із суб'єктів.

Особливостями, що характеризують тенденції розвитку депозитного ринку в Україні, є: зростання довіри населення і суб'єктів господарювання до банківських інститутів в умовах стабілізації національної грошової одиниці та грошово-кредитного ринку; позитивні якісні зміни у банківському секторі; зростання конкуренції на депозитному ринку.

Низький рівень власного капіталу українських комерційних банків посилює значення залучених через депозитні рахунки коштів при формуванні ресурсної бази банківських інститутів, та визначає необхідність реалізації ефективної депозитної політики в системі банківського менеджменту. Депозитна політика повинна бути взаємопов'язаною із кредитною політикою і забезпечувати реалізацію останньої. Саме такий підхід може забезпечувати ліквідність, фінансову стійкість і одночасно прибутковість комерційного банку.

Зростання конкуренції на депозитному ринку визначає необхідність для банківських інститутів запровадження якісно нових депозитних інструментів, використання яких забезпечує клієнтам банку можливість їх реалізації як фінансових активів та як забезпечення при здійсненні кредитних операцій.

Існує пряма залежність між процесами економічного зростання, стабільністю гривні, стабілізацією грошово-кредитного ринку і

банківської системи та зростанням обсягів депозитних вкладів. Наростання позитивних тенденцій в економіці призводить до якісних змін у структурі депозитних вкладів, зокрема зростання частки

довгострокових депозитів та депозитів у національній валюті за умови зниження загальної ставки процента по депозитах.

Для налагодження депозитних операцій велике значення має розробка та впровадження системи депозитних рахунків, коштів, переданих на зберігання у кредитну установу, а депозитні операції, відповідно, являтимуть собою операції комерційних банків по залученню грошових коштів суб'єктів ринку.

Створення раціональної системи депозитних рахунків та можливості акумулювання залучених коштів об'єктивно обмежуються та визначаються зовнішніми факторами: рівнем економічної активності; рівнем розвитку регіону; можливістю альтернативних вкладень; інфляційними очікуваннями та ін. Можливості залучення коштів різко зростають в період економічного піднесення, а в період економічної кризи чи застою - різко скорочуються.

Макроекономічне регулювання банківської діяльності - система заходів, за допомогою яких уповноважені державні органи і насамперед НБУ забезпечують стабільне, безпечне функціонування комерційних банків, обмежують дестабілізуючі тенденції у діяльності комерційних банків по залученню вкладів і депозитів. Депозитна політика здійснюється через НБУ і спрямована на регламентування правил формування депозитів (вкладів) в комерційних і ощадних банках, а також у небанківських грошово-кредитних установах.

Однією з цілей депозитної політики держави є створення ефективної системи гарантування депозитів, доцільно врахувати позитивний західний досвід у системі страхування депозитів, а саме: система захисту внесків повинна встановлюватися законом і бути обов'язковою для всіх банків; вона повинна охоплювати всі депозити різних вкладників і значною мірою покривати великі внески; фонд страхування депозитів повинний діяти як незалежна організація; держава повною мірою фінансує фонд гарантування депозитів і дає йому підтримку у випадках непередбачених кризових ситуацій; принципи діяльності фонду страхування повинні бути чіткими і гнучкими, давати йому можливість оперативно реагувати на можливі фінансові кризові явища.